

Hétéves természetvédelmi program indult a Pannon régióban élő európai ürge állományának megőrzéséért és gyarapításáért

Budapest, 2026. január 21. –A Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. Természetvédelmi Igazgatóságának vezetésével, 11 szakmai szervezet részvételével hétéves projekt indult, amelynek célja a Pannon régióban élő európai ürge (*Spermophilus citellus*) részére egy „természetvédelmi biztonsági háló” megteremtése. Az Európai Unió által 75%-ban, a szükséges önrész tekintetében pedig a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium és az Agrárminisztérium által finanszírozott CitellusLIFE program célja végeredményben az ökológiai rendszerében kiemelt szerepet betöltő ürgeállomány megőrzése, gyarapítása.

Az ürgét a múlt század közepéig mezőgazdasági kártevőként tartották számon, sőt, népi eledelként fogyasztották is, azonban részben a korlátlan irtás, és javarészt a tájhasználat változása miatt a számuk napjainkra drasztikusan lecsökkent. A 2012-től hazánkban fokozottan védett fajnak minősített apró állatok már világszerte is veszélyeztetettnek számítanak.

A kedvezőtlen folyamat megállítása érdekében 2025. december 1-én egy 75%-ban Európai Unió finanszírozású, hét év futamidejű LIFE program indult. A projekt fő kedvezményezettje a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft, a kivitelezésben hét további szakmai partner (Alapítvány a Budapesti Állatkertért, Budakeszi Vadaspark, Bükk Emlőstani Kutatócsoport Egyesület, Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, valamint a romániai székhelyű MILVUS természetvédelmi egyesület) és három társult partner (a Debreceni Egyetem, a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság) vesz részt.

Január 20-án a programban résztvevő szakemberek egéssznapos projektindító találkozón egyeztették a közös munka legsürgősebb lépéseit. A páratlan összefogást igénylő természetvédelmi programban együttműködő tizenegy partnerszervezet munkatársai megerősítették a sikeres megvalósításhoz nélkülözhetetlen személyes kapcsolataikat.

Az "Életképes ürgeállomány fennmaradásának biztosítása a Pannon régióban" című, CitellusLIFE rövidítésű program célja a Pannon régió ürgeállományában azonosított három elkülöníthető genetikai vonal fennmaradásának biztosítása. A lokális erőfeszítések összehangolásával olyan „természetvédelmi biztonsági hálót” hoznak létre, amely a régió életképes állományának fenntartásával az ürge világállománya megőrzésének a legfontosabb zálogává válhat.

A „természetvédelmi biztonsági háló” garántálja az erőfeszítések hatékony összehangolását, amelynek főbb elemei: a meglévő ürgekolóniák állapotának javítása, területének kiterjesztése és a kolóniák összekötése, továbbá új kolóniák létrehozása. A Pannon régióban élő erős állományok mellett kültéri szaporítóhelyek, valamint a zárttéri tenyész-központok segítségével szaporítják majd az ürgéket, amelyeket gondosan kiválasztott és előkészített élőhelyfoltokra telepítenek vissza. Így kialakulhat a Pannon régió megerősített ürgeállománya, amelynek állapotát és a természetvédelmi helyzetét egységes monitorozó rendszerben, kolónia szinten és folyamatosan nyomon követhetik majd. A védelem elengedhetetlen eleme az ürge társadalmi elfogadottságának javítása, a helyi lakosság pozitív attitűdjének kialakítása is.

A CitellusLIFE program ötletét a 2013-2018 időszakban megvalósult, „*A veszélyeztetett kerecsensólyom és parlagi sas zsákmányforrásának biztosítása a Kárpát-medencében*” című LIFE projekt keretében történt ürgetenyészési és -telepítési részprogram sikere alapozta meg. Több különösen értékes, ritka ragadozómadarunk, így elsősorban a kerecsensólyom és a parlagi sas egyik fő táplálékállata az ürge. A madarak stabil populációinak megteremtéséhez fontos a megfelelő táplálkozóhely biztosítása, tehát a kerecsensólyom és a parlagi sas védelméhez is az ürgeélőhelyek visszaállításán keresztül vezethet az út.

fotócredit: Dr. Takács András Attila (HOI)

Kérjük, további információért forduljon a program szakmai vezetőjéhez:

Dr. Váczi Olivér (HOI), vaczi.oliver@hoi.hu mobil: 06-30 160-0188

